

Nove dovolitve.

Senat je brez vsakega odpora sprejel milijardno predlogo. — Prepoved produkcije žganja.

Washington, D. C., 20. maja. — Poslanska zbornica je včeraj soglasno glasovala za zvišanje mornariškega plačila od 87,000 na 150,000 mož ter ojačanje mornariškega zbora od 17 na 30,000 mož. — Sprejela je namreč poročilo konferenčnega komiteja o tej predlogi.

V imenovanju predlogi so tudi določile glede zvišanja plač za mornarje in mornariške vojake. Prav kot se je vojakom armade pred kratkim dovolilo višjo plačo, je soglasno z določbami nove postavne najnižja mesečna plača mornariškega vojaka nekako 30 dolarjev.

Največja dovolitev, kar jih je bilo kdaj v zgodovini Združenih držav, se je izvršila včeraj v senatu, ko je odobril vojni proračunski predlog. Predloga, v kateri se poleg svote 750,000,000 dolarjev za trgovske ladje dovoljuje skupno svoto \$3,342,300,000 v vojni in splošne vojaške svote je sprejel senat soglasno.

Predno se je glasovalo, je a makulni senator Smith svoj amandament, naj bi se dovolilo 100,000,000 dolarjev za nabavo tovornih železniških voz.

Nekaj opozicije je bilo na republikanski strani, ker poslanec niso ugalale železniške polne, dane predsedniku glede revizije ladijdelne, tvornice in ladij v splošnem.

Iz Rusije.

Petrograd, Rusija, 20. maja. — Prine Ljov, ruski ministri predložili v M. Terešenko, na novo imenovani zunanji minister, sta polata častikarskim poročevalcem o ruski sedanjosti krizi dolge izjave. Prine Ljov je rekel:

„Vlada se zaveda, da je njena prva dolžnost, da se mora povečati moč armade, dobiti se mora ozemlje nazaj, pognati se mora vraznika iz dežele in pomagati moramo svojim zaveznikom.“

Vlada ima jasno in določeno svojo željo po hitrem miru. Toda, če govorim o miru brez aneksije in vojne odškodnine, potem ne mislim na pasivno obrambo.

Svoboda Rusija ne bo privolila da bi pod jarmom nemškega militarizma ostalo ozemlje, katerega smo morali zapustiti vsled zanikarnosti stare vlade. Rusija ne more ostati indiferentna napram usodi Belgije, Srbije in Rumunije in ne bo pozabila svojih dolžnosti do njih.

Sedanje premirje na bojiščih, kar je dalo nemškemu kancelerju povod, da je podal svojo idejo o separatnem miru, ki bi bil nečasten za Rusijo, mora prenehati. Dejala mora govoriti odločno besedo in poslati svojo armado v boj.“

Terešenko je rekel, da je potrebna nerazdružljiva zveza med zavezniki demokratičnimi in Rusija se zaveda svoje dolžnosti. Nadaljeval pa je sledeče:

„Se je eno vprašanje nerazrešeno, ker namreč zahtevajo, da bi se objavile pogodbe, katere je sklenila stara vlada.“

Ruska demokracija mora razumeti, da bi objava teh pogodb pomenila razdor z zavezniki in izolacijo Rusije, kar bi bil pričetek separatnega mira.

Zdaj sta dva velika dejstva v tej vojni — ruska revolucija in vstop Združenih držav v vojno. Z ozirom na ta dejstva se mora pričeti vse znova.“

Vojni minister, A. F. Kerenski je v govoru delegatom od Črne morja rekel sledeče:

„Kolikor časa sem jaz vojni minister, ni mogel poskus protirevolucije. Nova vlada je v popolnem soglasju z zavezniki.“

Zastoni dobite knjižico: Navodilo kako se postaviti na vojni. — Pliše po nje po dopisnici na: SLOVENSKO PUBLISHING CO., 61 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kritiziranje kongresa.

Senat Združenih držav kritizira predsednika, kabinet, Svet narodne obrambe ter deli s tem s poslanske zbornice odgovornost za zavlačevanja kongresa pri postavljenju dežele na vojno bazo.

Senator Lodge je rekel v teku svoje obrambe kongresa, „da mi nismo tukaj, da sprejmemo vso zakonodajo, ki se nam jo pošlje te, jo odobrimo, ne da bi je pregledali. — Nihče ni zahteval od kongresa, da bi sprejemal zakonodajne naerete brez vsake informacije ali debate, a kongres bi lahko pokazal malo energije, ki jo zahteva sam od izvršnega departmanta.“

Senator Lodge bi si prav gotovo ne upal reči, da je bilo potrebno za kongres držati v rokah skozi tri tedne armadno predlogo ali napraviti iz nje politično žogo. Čelo, ko je prišla včeraj predloga tretje od posvetovanja, se je čutil senator Chamberlain obvezanega protestirati proti dlakoeppnim metodam svojih kolegov, ki so skušali oropati Združene države armade pod pretvezo, da hočejo odredbo izpopolniti.

To je ona stvar, ki posajuje naraščajočo javno nestrpnost s kongresom. Dneve se izgubljajo brezpodnim in praznimi debatami.

Noben predlog ni tako bedast ali frivol, da bi ne mogel zavlačevati časa ali pozornosti. V nobeni tej razpravi pa ni niti senec upoštevanja neposrednih vojnih potreb dežele ali utrujenosti dejstva, da je zakonodaja le pričetek dela, ki ga je treba storiti.

Nikdo ne želi, da bi postal kongres le uradni pečat izvršnega departmanta. Kongres pa mora tudi prav tako malo kot else kutiva slediti počasnim in udobnim potom miru, ko se nahaja dežela dejanski v vojni. To diši po nezgodah. Če hoče napraviti kongres predsednika in kabineta striktno odgovornim za način izvrševanja vojne, jima mora dati najprvo polnomoč, da vojvjeta vojno in tega se dosedaj še ni storilo.

Kongresu manjka očitno pravega razumevanja resnosti naloge, ki si jo je zadela ta dežela. Senat in poslanci delajo kot da bo vojna čakala na aktivnost od strani Združenih držav in da ni nobene razlike, če posežemo vanje prej ali sleje, če smo si le rezervirali sedeže.

Te vrste vojne pa se ne bo vojevalo in kongres, ki je bolj zaposlen v kritiziranju predsednika kot pa v boju proti nemški vladi, gotovo ne bo dosti doprinesel k uspešnemu dovršenju vojne.

Nemških čet se ne more z besedami izgnati iz njih zakonov in nemških podmorskih čolnov ni mogoče z besedami spraviti nazaj v Helgoland in Wilhelmshaven. Če bi se to moglo storiti, bi bil kongres vsezmagalec.

Senatni odbor proti žganju. Finančni odbor senata se je pečal včeraj z davno predlogo. Predlagano so bile izpremembe, vendar niso prišli do nobenega pozitivnega rezultata. En predlog se je glasil, naj se prepove uporaba zemlje za sajenje tobaka. Razpoloženje v komiteju je precej močno za prepoved produkcije žganja ali prepoved uporabljanja žita v te svrhe. Normalno izdelovanje piva se bo najbrže dovolilo, vendar bo pa zvišan davek nanj.

Kako se ne sme nositi zastave. Izdelovanje in prodaja ovratnikov in drugih oblačil, v katerih je vtakana ameriška zastava, je prepovedano glasom odbora izdane od John R. Dillon, specialni agent pravosodnega departmanta. On zatrjuje, da ni dovoljeno rabiti ameriške zastave po postavi na ta način, da bi se pospeševalo prodajo ovratnikov ali drugih oblačil.

Prodaja predmetov, kot ovratniki, robci, nogavice, čevlji, ki nosijo ameriško zastavo, je torej prepovedana, kar je tudi pravilno, kajti zastave se gotovo s tem ne sploštuje, ako se jo rabi na primer kot robec itd.

Razlika v plači. Narodni obrambni svet je izdal oklie na milvauske šole za stenografijo (brzopis), da mu pomagajo mobilizirati pet tisoč stenografinj in stenografov za vladno službo. Plača bode od 75 do \$100 na mesec.

Pri pripravi trgovskih je plača za to delo \$25 do največ \$50. — Strie Sam bo torej dal len vzgled „biznesmenom“, kako se mora plačevati službenec.

Vojni cilji nemške vlade in cilji zavez. držav.

NEMCIJA BO V KRATKEM ČASU POJASNILA POGOJE, POD KATERIMI HOČE SKLENITI MIR. — NEMCIJA SI HOČE ZASIGURATI SVOJO OBLAST, TODA ZAVEZNIKI JI BODO NAJBRŽE PREKRIŽALI RAČUN. — NAČRTI ZAVEZNIKOV. — SLOVAKI IN ČEHI NAJ POSTANEJO SAMOSTOJNI. — ISTOTAKO NAJ BOSTA SAMOSTOJNI SRBIJA IN ČRNAGORA. — AVSTRIJSKI ITALJANI BODO PRIPADLI ITALIJI. — O SLOVENCIH NI NOBENE BESEDE. —

Nemčija še dozda ni pojasnila pogojev, pod katerimi bi sklenila mir.

Nemški državni kancler je dolgo časa obljubuje, da bo vse potrebno pojasnil, toda v zadnjem trenutku, se vedno skesa.

Kljub temu se je pa od strani izvedelo, kaj namerava Nemčija, kaj so njeni cilji in na kakšen način bi sklenila mir.

Nemčija hoče postati vladarica Evrope.

To je jasno in neovrgljivo dejstvo.

Iz zadnjih poročil je razvidno, da hoče stvoriti nepremagljivo vojaško in gospodarsko enoto, ki bi segala od Severnega do Sredozemskega morja.

To se ji najbrže ne bo posrečilo. Zavezniki pravijo, da se mora končati sedanja vojna brez aneksije tega ali onega ozemlja.

Nemčija je s tem deloma zadovoljna in pravi, da se ne meni ne za Severno Francijo ne za rusko ozemlje, to pa samo zato, ker je prepričana, da tega ozemlja ne bo nikdar dobila, četudi bo v vojni popolna zmagovalka in četudi bi ona sama diktirala mir.

Pri vsem tem bo najbolj trpela Avstrija. Avstrija bo nekak „pu-

far“, ob katerem naj bi se razbili vsi napadi.

Nemčija hoče prosto pot na vzhod. Umevno je, da jo pelje ta pot edino preko Avstrije.

Zvezniki so to še pravočasno izprevideli in izkločili drugačen načrt.

Nemčija noče Poljske. Ona želi samo, da bi dobila Poljsko Avstrija. Na ta način bi lahko zavladovala obema deželama in se zavarovala proti vsem napadom od vzhodne strani.

Zavezniki seveda niso tega mnenja.

Na zadnjo noto predsednika Wilsona so zavezniki šele pred kratkim odgovorili.

Oni hočejo, naj bi bila Avstrija nekaka meja med Nemčijo in O. orientom. S tem bi bil enkrat za vselej konec nemških aspiracij glede Dardanel, Male Azije in Vzhoda.

Zavezniki zahtevajo, da se mora vojna nadaljevati, dokler ne bo dosežen cilj, za katerega se bojujejo.

Ta cilj je:

Italijani, ki prebivajo v Avstriji, se morajo iznebiti tujega jarma. Istotako se mora zgoditi s Slovani, prebivajočimi v Avstriji. — (Nikdo ne ve, katero slovansko pleme mislijo pod imenom „SLO-

VANI“. O Slovencih ni nikjer nobene besede. Op. ured.).

Rumuni, prebivajoči na Ogrskem, se morajo priključiti Rumunski.

Če in Slovaki morajo zadobiti samostojno državo.

Samoupravo morajo zadobiti vsi narodi, ki trpe od turškim ja. mom.

Turki mrajo enkrat zavselej iz Evrope.

Obnovitev Srbije, Črnogore in Rumunske.

Zavezniki nameravajo na ta način zgraditi močan zid med Avstrijo in Bolgarako.

Trije milijoni in pol Rumunov ki prebivajo zdaj na Ogrskem, bi se pridružili rumunski kraljevini.

Pet in pol milijona Srbov in Hrvatov, prebivajočih v Avstriji, bi se pridružili srbskemu kraljestvu.

Sedem milijonov Čehov in Slovakov bo zadobilo samostojno državo.

Na severu bi bila samostojna država 5,000,000 Poljakov, ki pripadajo zdaj Avstriji.

1,000,000 avstrijskih Italijanov bo pripadalo Italiji.

2,000,000 avstrijskih Slovanov (katerih?) bo pripadalo Rusiji.

Armenci in Sirci bodo svobodni.

Nemčija bo izgubila vso svojo oblast nad Dardanelami.

Živilski ravnatelj.

Hoover imenovan živilskim ravnateljem Združenih držav tekom vojne. — Veliko ljudsko zborovanje.

Washington, D. C., 20. maja. — Predsednik Wilson je včeraj zvečer objavil imenovanje H. C. Hooverja živilskim ravnateljem Združenih držav za čas vojne. (Njegovo sliko smo pričeli v 117. številu našega lista. Ur.).

Hoover je bil prej voditelj pri razdelitvi živil in drugih potrebščin med civilnim prebivalstvom v Belgiji.

V predsedniški izjavi se glasil, da nima vlada namena podeliti Hooverju diktatorske oblasti, da pa upa z njegovim imenovanjem podpirati farmerje in vse one, ki se na postaven način udeležujejo produkcije, razdelitve in prodaje živil.

Izjava pravi nadalje, da je Hoover pripravljen prevzeti službo, la pa pod nikakim pogojem ne sprejme kakke plače za svojo službo in da hoče imeti celi svoj štab organiziran na podlagi prostovoljstva. Pri tem naj bi bili izveti le popolnoma podrejeni uradniki.

Predsednik upa, da bo imel našteti uspeh in da bo popolnoma ne potreben posesti po strogih odredbah, katere so morali uvesti v evropskih državah.

Chicago, Ill., 20. maja. — Javni komisar J. P. Garner je povabil lastnike velikih mesnic, male razpečevalce in splošno javnost na veliko zborovanje, ki naj bi se vršilo v četrtek popoldne v mestni hiši in kojega namen naj bi bilo iztrebljenje špekulantov vsake vrste. Če se primerja cene poglavitnih živil v sedanjem času z onimi v preteklem letu, je opaziti prirastek za celih sto odstotkov.

Razlika v plači.

Narodni obrambni svet je izdal oklie na milvauske šole za stenografijo (brzopis), da mu pomagajo mobilizirati pet tisoč stenografinj in stenografov za vladno službo. Plača bode od 75 do \$100 na mesec.

Pri pripravi trgovskih je plača za to delo \$25 do največ \$50. — Strie Sam bo torej dal len vzgled „biznesmenom“, kako se mora plačevati službenec.

POZOR ROJAKI!

Vsi med 21. in 31. letom se morajo registrirati!

Kdor se ne bo registriral, bo najmanj eno leto zaprt. — Bolniki se morajo registrirati potom pošte. — Izvzeti so samo tisti, ki so že v vojaški službi.

Predsednik Wilson je zapovedal, da se morajo dne 5. junija med sedmo uro jutraj in sedmo uro zvečer registrirati vsi možiki, ki so dovršili 21. leto in še niso stari 31 let.

Kdor ne izpolni tega povelja, je lahko kaznovan z zaporom enega leta.

Noben izgovor nič ne pomaga. Vsač omenjene starosti, mora vedeti, kaj je njegova dolžnost.

Kdor ni slučajno 5. junija v o. nem kraju, kjer se ponavadi nahaja, mora iti k mestnemu klerku po registracijsko karto, katero mora izpolniti in jo poslati po pošti, tako do dospel v roke registracijske oblasti njegovega okraja.

Kdor je težko bolan, mora o svoji bolezni obvestiti mestnega klerka. Mestni klerk bo poslal k njemu posebnega agenta, ki ga bo registriral.

Registracije so oproščeni samo častniki in moštvo zvezne armade zvezne mornarice, milice in mornariške milice, seveda le s tem pogojem, da sta mornarica in milica isti čas v službi Združenih držav. Tukaj je nekaj vprašanj in odgovorov, katere naj blagovolijo rojaki posebno vpraševati in se rav nati po njih.

Vprašanje: — Ali se mora registrirati možiki, ki bo 6. junija star 21 let?

Odgovor: — Ne.

Vprašanje: — Ali se morajo registrirati možiki, ki bodo stari dne 5. junija 21 let?

Odgovor: — Da, oni se morajo registrirati.

Vprašanje: — Kako je z onimi, ki bo star 4. junija 21 let?

Odgovor: — Oni se mora registrirati.

Vprašanje: — Ali se mora registrirati možiki, ki je izpolnil dne 4. junija 31. leto.

Odgovor: — Ne.

Vprašanje: — Ali se mora registrirati možiki, ki bo star 5. junija 31 let?

Francosko bojišče.

London, Anglija, 20. maja. — Sinočni sovražni napad na naše prednje postojanke pri Ephy je bil odbit. V infanterijskih spopadih danes jutraj smo vjeli več sovražnih vojakov.

Nočno poročilo:

V napadu danes jutraj smo zavzeli nekaj sovražnih postojank in smo se utrdili v Hindenburgovi črti, v razdalji pol milje med Les Croisilles in Bullecourt.

Sovražnik je poskušal nas pregnati s teh postojank in vršil so se vroči boji skozi ves dan; sovražnik je imel velike izgube in vjeli smo mnogo mož. Boji se nadaljujejo nam v prid.

V včerajšnjih zračnih bojih smo uničili tri nemška letala. Pet p. jih je bilo poškodovanih; pogrešamo štiri naša letala.

Pariz, Francija, 20. maja. — Proti jutru so bili artilerijski boji zelo hudi na črti La Bavelle-Hurtebise. Preprečili smo vsak napad na La Bavelle.

Severovzhodno od Moulin Lafaux smo zavzeli nekaj nemških zakopov.

V Champagne so se sovražni napadi pri Masnil les Hurlus ponesrečili.

Nočno poročilo:

Pri Chemin des Dames je bil sovražni artilerijski ognev zelo hju. proti polnoči, proti jutru pa je o. živil vzhodno od Hurtebise proti severu do Cerny. Nemci so name rili na naše postojanke težko topništvo, rabili so tudi izstrelke s strupenimi plini, toda napada niso mogli izvršiti, ker smo bili predobro pripravljeni. Nemci, ki so se zbrali v gostih četah niso mogli priti iz svojih zakopov.

Na več krajih, kjer se je sovražnik posrečilo približati iso našim bojni črti, je prišlo do bajonetnih spopadov in vselej smo bili mi zmagovalci.

Sovražnik, ki je imel zelo težke izgube, je zasedel samo nekaj ozemlja severno od Cerny v razdalji 200 metrov.

Na vseh drugih krajih smo obdržali svoje pozicije.

Odgovor: — Ne.

Vprašanje: — Ali se mora registrirati možiki, ki bo star 6. junija 31 let?

Odgovor: — Da, on se mora registrirati.

Zahvala mornarjev.

Ameriški mornarji so hvaležni ženam, ki jim pletejo vojnišne obleke. — Patriotično prizadevanje.

Navy League of U. S. nam je poslala sledeče pismo:

Washington, D. C., 20. maja. — Kako znajo mornarji ameriške mornarice ceniti voleno obleko, katero so jim spletle žene Združenih držav pod nadzorstvom oobora Navy League, se razvidi iz pisma posadke „U. S. S. Nicholson“, katerega so poslali, predno je ladja odšla v vojno službo.

Tukaj navajamo pismo posadke z „Nicholsona“. Cenzor je črtal kraj, kamor je ladja odplula, kajti vse ladje, ki so v vojni službi, so opustile poročila o svojem kretanju:

U. S. S. Nicholson

Navy Yard, New York, 12. maja.

Prosimo, izročite članom Navy League najiskrenejšo zahvalo po sadke „Nicholsona“ za veliko ljubeznivost, ker so nam poslali toplo obloko.

Cenimo njihovo patriotično prizadevanje in skrbili homo, da se skazemo vredne te dobrote.

Zagotavljamo vam, da bomo pričeli rabiti to obloko v teku 24. ur in bo najbrže ostala v porabi več, ki del našega službovanja v.....

Z najboljšimi željami in zahvalo za prijazno zanimanje Navy League za našo udobnost ostajamo

FRANK W. HEINS,

Chief Boatswain's Mate;

JAMES CALLAN,

Chief Gunner's Mate;

IRA SIKES,

Chief Carpenter's Mate;

J. FRANK WELCH,

Chief Machinist's Mate;

ROY W. FAUST,

Chief Water Tender;

TH. M. HYATT,

Chief Yeoman, v imenu cele posadke.

Boji ob Soči.

Rim, Italija, 20. maja. — Severno od Gorice so včeraj popolne naše čete razširile svoje postojanke na hribu št. 652. V gostih oddelkih je sovražnik izvršil protinapad, da bi zavstavlil naše prodiranje, toda sovražnika smo z velikimi izgubami pognali nazaj.

Proti večeru so Avstrije umaknili infanterijo in so obrnili svojo artilerijo na izgubljeno ozemlje, katerega pa smo obdržali.

Vpleni smo dva 4-palčna topova, dva šest-palčna, več zakopanih možnarjev in strojnih pušk ter mnogo orožja in municije.

Vzhodno od Gorice so naši vojakji vdrl v sovražne zakope in so vjeli nekaj mož. V teku dneva smo vjeli 254 mož in štiri čstnike.

Dunaj, Avstrija, 20. maja. — Napadi ob Soči se nadaljujejo.

Sovražna infanterija je večinoma podnevno mirovala, tem lutejši pa so bili artilerijski boji med Tolminom in Gorico. Na severni strani tega bojišča je sovražnik lezel na levi-Breg Soče, pa se je moral zopet umakniti na nasprotno stran vled našega artilerijskega ognja.

Ob treh popoldne je sovražnik obnovil napade na Vodice. Čez eno uro so se boji končali na bajonet z našo zmago. Z višin smo vprizorili protinapad in Lahi so imeli velike izgube.

Vzhodno od Gorice in na obeh straneh Rožne doline se je sovražnik napad izjalovil.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo nič več denar za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izplačujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laiki armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika ker nam s tem pomagata sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSER,

61 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Usoda belgijskih deklet.

Prejšnji ameriški poslanik v Berlinu, James W. Gerard je te dni v nekem govoru v New Yorku popisal trpljenje belgijskih deklet in žen s sledečimi besedami:

„Šel sem na fronto, da osebnogovorim z nemškim cesarjem, da bi se rešilo vprašanje o podmorskih čolnih. Bil sem nekaj dni v okupiranem ozemlju in sem se z avtomobilom vozil okoli večimoma v sprejemstvu nemških častnikov.“

Pogosto sem zapazil pri poljskem delu dekleta in žene, po katerih oblekah in zunanosti se je dalo sklepati, da so vse kaj drugega kot delavskega razreda. Ako sem o njih vprašal spremljaajoče častnike, so me vedno zavr-nili s pripombo, da so poljski delavci v tem delu Francije drugačni kot drugod.

Se-le, ko sem prišel v dotiko z Amerikanci, ki so bili člani pomožnega odbora v tem delu dežele, sem zvedel, da so bile te žene in deklice siloma odpeljane iz svojih domačij v Lille in iz drugih industrijskih mest v okolici. Prej niso bile opozorjene na to in niso imele niti časa, da bi se bile pripravile na pot. Vojaške straže so jih kar odpeljale v sužnost in — še kaj hujšega.

"GLAS NARODA"

(Slovenski Dnevnik)
 Printed and published by the
BOYNNIS PUBLISHING COMPANY
 (Incorporated)
 FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and address of above officials:
 32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na leto leta velja list na Ameriko \$2.00
 Na leto leta velja list na Evropo \$3.00
 Na leto leta velja list na Azijo \$4.00
 Na leto leta velja list na Avstralijo \$5.00
 Na leto leta velja list na Afriko \$6.00
 Na leto leta velja list na Indijo \$7.00
 Na leto leta velja list na Japonsko \$8.00
 Na leto leta velja list na Sibirijo \$9.00
 Na leto leta velja list na Rusijo \$10.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno veliki in pramitkov.

"GLAS NARODA"
 ("Voice of the People")
 Issues every day except Sundays and Holidays.
 Subscription yearly \$2.00.

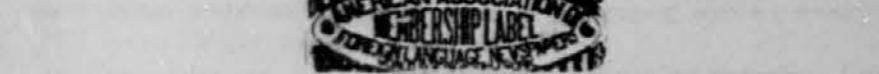
Advertisements on agreement.

Deposits made in cash or by check or money order.
 Demand for money order payable to order of the depositor.
 The depositor warrants that the money is for the use of the depositor and not for the use of any other person.

Deposits in full payment of the subscription to "GLAS NARODA"

32 Cortlandt St., New York City.

Telephone: 4897 Cortlandt.

Naš sovražnik -- podmorski čoln.

Iz povečanega uspeha nemškega vojevanja s podmorskimi čolni za kar se je izvedelo v zadnjih dneh, se da sklepati eno stvar, ki je važna za Združene države.

Če bi se Združene države umaknile ter ne sprejele izjave Nemčije, če bi ne hotele dati na razpolago vseh svojih virov kot vojskujoča se sila, bi bili končno Francija in Anglija vendar prisiljeni sprejeti neugoden mir na — zahtevo in povelje Nemčije.

Uničevanje angleške trgovske tonaze se vrši očitno v veliko hitrejšem razmerju kot pa uničevanje nemške armade. Niti pomorščakov lovcev na podmorske čolne, niti oboroženje trgovskih ladij in tudi ne drugo, kar se je predlagalo v onemogočene sili, ni moglo ustaviti nevarnega povečanja v razrejanju trgovskih parnikov in ladij.

Če priznamo možnost, da bodo v bodočnosti izboljšane metode obrambe, moramo tudi priznati, da ni mogoče, da bodo z vedno večjo naglico gradili se uspešne podmorske čolne. Posledica tega bi bila, če bi ostala ameriška pomoč, da bi se uničevalo trgovske ladje s hitrostjo 500.000 na mesec, več kot bi se jih moglo nadomestiti.

Prihod Združenih držav v pomoč zavezniškim ni še popolnoma odstranil možnosti nemške zmage. Če bo postalo nemško vojevanje s podmorskimi čolni še bolj uspešno tekom dolgi poletni dni, se bo vršilo razrejanje angleških in nevarnih tonaz s tako naglico, da bo ofenzivna sila zavezniških armad izdatno manjša.

To dejstvo pa bi zaeno z dvomljivim položajem v Rusiji lahko pripomoglo Nemcem, da izsilijo mir, ki bo ugoden zanje. Če pa ne bodo dospeli nemški napadi s podmorskimi čolni do naravnost nezasišene višine, bo s primernim rganiziranjem dela v zavezniških ladjetnicah mogoče hitreje graditi ladje kot jih bodo mogli Nemci potapljati.

Poleg obstoječe produkcije je klenih ladij v obsegu 100.000 ton na mesec se je izkazalo kot potrebno, graditi lesene ladje v obsegu 200.000 ton na mesec.

Če bi bila pa sprejeta zelo drastična odredba, če bi ustavili gradnjo bojnih ladij in križark ter zagotovili potrebni material in delo, bi bilo mogoče še pred prihodnjo spomladjo podvojiti to produkcijo.

Ko bi bila enkrat taka produkcija trgovskih ladij, ki bile nemške atake s podmorskimi čolni gotovo ustavljene ter stem bi bila sorazmerno zmanjšana vrjetnost nemške zmage.

Novice zadnjih desetih dni so sicer vznemirljive, vendar pa lahko služijo koristnim namenom.

Pospešile bodo načrte vlade, da se še bolj osredotoči vso industrijsko energijo in tehnično izurjenost dežele ter obenem obrnle pozornost ameriške javnosti na važnost ciljev, katere hoče doseči ameriški narod s svojim vstopom v vojno.

Poslanica predsednika Wilsona v pričetku vojne je bila v toliko pomenjalkiva toliko, da ni bilo v njej opozarjeno na konkretni položaj na pomorskem, nastale iz vojevanja s podmorskimi čolni. To rojevanje s podmorskimi čol

ni ni bila pretveza, da se pošlje v boj najmočnejšo republiko sveta in sicer za stvar demokracije proti avtokraciji.

Nova dejstva, ki so se razvila, odkar je spustila nemška vlada v morje podmorske čolne, nam nudijo boljše razumevanje polnega obsega nevarnosti vojevanja s podmorskimi čolni in na kak način jo je mogoče odstraniti.

To orožje je skoro do skrajnih meja zadostilo strahu njegovih nasprotnikov in upom njegovih prijateljev. Izkazalo se je kot eno najbolj dovršenih razdeljalnih orodij, kar si jih je bil kdaj izmislil človek.

Podmorski čoln bo morda tvoril odločilni posamezni aktor v sedanjih vojni. Dokler pa se na kak način ne uredi njega razdeljalne sile, bo tvoril podmorski čoln odločilni faktor tudi v bodočih vojnah med industrijskimi narodi.

Humd udarec pa je zadan z njim podmorski sili, v smislu nevarnega zavzemanja morske površine. Vlada, ki je jača na morju, lahko uniči trgovino svojega sovražnika, a ne more še nadalje varovati svojega lastnega parobrodstva. Če pa je nje dobava surovin in živil odvisna od trgovine, ne more še nadalje računati s svojo lastno varnostjo.

Napade s podmorskimi čolni se bo odpravilo, vsaj v sedanjih vojni, ne s tem, da se uniči podmorske čolne, temveč s tem, da se hitreje gradi trgovske ladje kot se jih more potapljati.

Pohod civilizacije bo morda odvisen od zmoglosti krščanskih narodov najti izhod iz posledice takega tekmovanja med narodi.

Angleži vidijo ta izhod v popolnem porazu Nemčije, kakor bi se Nemčijo prisililo opustiti tak terorizem s podmorskimi čolni. A tudi v slučaju takega poraza Nemčije, ki pa je še dvomljiva, se ne da enostavno potom zakona spraviti iz sveta razdeljalne zmoglosti podmorskih čolnov.

V enakih razmerah bi rabila Nemčija podmorske čolne prav kot jih rabi sedaj in to bi storil vsak narod, vključno Združene države, če bi ga blokirala premočna mornarica ter bi se nahajal v nevarnosti uničenja vsled te blokade.

Pravi izhod iz teh strašnih posledic je iskati ne v razoroženju nasprotnika, temveč v tem, da se ga pusti brez vsake pritožbe. Če se mu reče, naj opusti svoj terorizem s podmorskimi čolni, da ga mora tudi zavarovati proti posledicam pristranskega uporabljanja pomorske sile v nacionalistične svrhe.

Ocean ne sme še nadalje ostati le nevtralni teritorij, pač pa se ga mora izpremeniti v pristno mednarodno domeno, nad katero naj bi imela oblast mednarodne avtoritete in katero naj bi se vladalo in skupni blagor vseh narodov.

Na javnih potih te domene naj bi se vršila vsa trgovina s pomočjo ladij, ki bi bile last ali pod kontrolno mednarodnega trsta. Vsakemu narodu pa naj bi se dalo jamstvo, da se službe teh ladij ne bo prekinilo, razven kot kazeno za ustajo proti mednarodnim oblastim.

Pod takim sistemom bi izgubil podmorski čoln vso svojo grozo, kajti njega uporaba kot rušilice iz trgovine bi bila bolj draga za n-

staški narod kot pa njega opustitev. Uporaba podmorskih čolnov bi imela za posledico kaznen trgovske in politične izolacije.

To je edina primerna in mogoča rešitev vprašanja glede podmorskih čolnov.

O tem naj bi razmišljali vsi narodi, nahajajoči se sedaj v vojni.

Dopisi.

Cliff Mine, Pa.

Poročati vam hočem, kako smo se zabavali na "oneeti" v Oakdale pri rojaku Juriju Štol. Poročil se je rojak John Zajec z gospodičino Tonico N. Oba sta doma pri Corkneji na Notranjskem. Svadba je bila prirejena prav po starokranjski navadi. Piti in jesti se je dobilo vse, kar si je srec pozelelo.

Tem potom se prirnoce zahvalim ženi in nevesti za dobro potrebo in gostoljubnost, katero sta skazala nam rojakom, ki smo bili povabljeni in nepovabljeni. Nikdar ne bom pozabil tega lepega dne 14. maja. To je bil eden najveselejših dni mojega življenja. Le škoda, da je vse tako hitro minilo in se je bilo zopet treba podati v staro teplejše in k svoji ženi. Ne, ne, saj se nisem oženjen; čisto sem se spozabil, ker so mi dekleta vso pamet "po lašeli" zmešale.

Kadar pa se bom jaz oženil, pa vam bom že naznanil, g. urednik, ako bodele hoteli priti — pa prav rad —, da bodele videli kake poročnice imamo pri nas. Imamo vsakovrstne rožice, kakoršne si hoče kdo izbrati. (Srečni ljudje!) Žalostnih misli, pa vesele srca sem se poslavljaj iz prijaznega Oakdale in šel proti domu ter pel tisto:

Adijo, pa zdrava ostani,
 Podaj mi še enkrat roko.

Naprej ne smem povedati, ker je prestroga vojna cenzura.

Delamo s polno paro, tako da človek komaj sapo lovi.

Pozdravljam vse svate in prijatelje, ki smo bili skupaj; posebno g. Erjavca iz Braddocka in tiste poredne evetke, pisane, bele in... Eden povabljenih.

Sharon, Pa.

Prav pridno prebiram liste, posebno pa Glas Naroda, ki mi je najbolj priljubljen, in tako vidim dopise iz različnih mest, toda samo iz naše naselbine Sharon se malo kaj čita. Zato sem se namenil par vrstic napisati.

Tukaj nas je precej Slovencev, samcev kakor družin; toda smo bolj narazen in zato se prav dobro razumemo med seboj.

Na društvenem polju tudi še precej dobro napredujemo in opozarjam rojake, da kateri še niso zavarovani, naj takoj to storijo, ker nesreča nikdar ne počiva.

Delavske razmere so precej dobre in tudi plača ni preslaba, toda vsled dandanašnje druginje si ni smeo čisto nič na boljšem.

Pred kratkim se je tukaj poročil g. James Hegler z gđ. Mary Sterniša. Želim jima, da bi se prav dobro razumela med seboj in da bi se njihova ljubezen z vsakim dnem povečala, ker le tako je sreča zasigurana. Ne smem pozabiti svatbe, ki je trajala tri dni in je bilo ljudi, da se je kar trlo. V prvi vrsti se moramo zahvaliti nevestinim staršem, ki so napravili svatbo, da ji še ni bilo para. Kar tri dni in ves čas bogato obloženo mize! Tudi naša kuharica je imela čez glavo dela, pa kljub temu je vsem prav dobro doprinesla. Tudi lepa hvala našim gostem, ki sta tako lepo svirala prave slovenske polke in valčke, tako da mi še danes zvoni po ušesih. Najlepša hvala pa tovaršem iz Farrella, ki so nam delo zabavali. Ti so bili tako korajžni ter veseli ves čas, da jih je bilo veselje gledati; in imeli so tudi družice, pa tako čvrste, da takih je malo! Tri dni so plesale, pa so izgledale kot nagelno cvetje. Pripomniti moram, da takih plesalcev in plesalk ni povsod, da bi znali tako plesati. Ko nečeno pa zaključim mlademu paru krepki: Na zdar! Živela!

Navzoči.

Chicago, Ill.

Ker se cenjeni rojaki širom Združenih držav razburjajo, jezijo in posmehujejo "prifon", katere je napisal pred dvema tednoma na uredništvu "Glas Naroda" nek fanatični Avstrijski, moram povedati, da ta "zarokani nemčiji" je Spodnji Štajer, in sicer doma nekje iz tajne okolice. Vsaj merozi "Štork" in "Montenegro" to dokazuje. Te na-

reže poznam in tudi vem, kdo tako govori. Le čudno se mi zdi, da je ta "nemčiji" primahal v Zdravne države. Zakaj ni ostal v preljubem "Esterlju", ali se vsaj vstavil v "Tajlandu", saj je vendar bližje. Zdaj bi ga tam nujno potrebovali, namreč za sv. "kanonfuter". Najbolj me žali dejstvo, da se ta naduti nemškutar skriva za hrbet Kranjcev; za služi, da se ga prime za izjajalski jezik, kot se našvika paglavcu, ki se skriva za plot in meče kamenje na mimoidoče.

"Kranjska Dolenjka".

Moscontah, Ill.

Iz te naše krasne slovenske naselbine pač še nisem čital dopisa v največjem dnevniku Glas Naroda, zato sem se jaz namenil opisati naše razmere.

Tukaj nas je lepo število Slovencev; smamev nas je okoli 50 in precej družin. Razumemo se še precej dobro med seboj.

Na društvenem polju smo po volji preskrbljeni, ker vsa društva prav dobro napredujejo.

O strašni druginji ne bom razlagal, ker, kakor izprevidim, je povsod kot pri nas.

Omeniti pa moram, da so delavske razmere prav po volji; delamo vsak dan in od tone premoaga nam plačajo 75c. Premog je visok osem čevljev. Zasižek je odvisev od prostora in delavca. Dela je povsod zadosti, kdor hoče le delati. Tudi pri nas se posreči komu delo dobiti.

Ker sem že omenil, da nas je mnogo mladih fantov v tej naselbini, bi tudi želeli, ko bi priromala kaka krasna evetka iz drugih krajev. Oh, ako bi jo s častjo sprejeli; poslala bi v kratkem nevesta. Ženinov ji ne bi manjkalo; se mene bi bilo mogoče nagovoriti.

Pozdravim vse rojake in rojakinje širom Amerike; tebi, napredni list, pa mnogo naročnikov.

J. Založnik.

Ruske tajne pogodbe.

Poslanec v ruski dumi, M. Plečanof, je izjavil, da je nevarno objaviti tajne pogodbe Rusije z zaveznički, ker bi mogoče prišlo do zamere med Rusijo, Anglijo in Francijo.

M. Plečanof je ustanovitelj ruske socialistične stranke in je za to, da se vzdržijo zveza z Angleško in Francijo. Obenem pa je nasprotnik tajnih pogodb.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

Profesor Šatski, dr. T. Ijenaga in Kennan zatrjujejo, da je po njihovem mnenju obstojala tajna pogodba Rusije s svojimi zaveznički na podlagi osvojitve ozemlja in vojne odškodnine v slučaju zmage.

ekstremisti, sapjači in domijačja teoristi, ki so hoteli vse doseči naenkrat in niso bili zadovoljni z napredovanjem po stopinjah.

Ko se je pričela sedanja revolucija, se je ta svet oživil v prvih dneh vstaje, kakor berem v časopisih, ki sem jih ravno prejel iz Rusije. Ko v resnici ni bilo nobene vlade, je svet bil zelo zaposlen v petrogradskih vojašnicah, kjer je organiziral vojake, katerim je bilo podeljeno mesto v svetu. Tudi med delavstvom se je zelo pridno delovalo za organizacijo.

Kot posledica tega, je delavski in vojaški svet mogoč pokazati veliko moč takoj spočetka, ko je bila ustanovljena proviziorna vlada. Provisorična vlada ne odobruje politike tega sveta in mu odreka vsako sposobnost vodstva.

Proti svetu pa se vlada ni upabila nastopiti, ker se je bala da bi delavski in vojaški voditelji v prizorili po Rusiji splošno stavko, ki bi na mah vstavila vso rusko industrijo. Izdelovalci ne bi več mnicije, ne bi je mogli prevažati n. Rusija bi padla v brezdele.

To je bila skrivna moč delavskega in vojaškega sveta — povzročil bi lahko zelo obširno stavko.

Sedanja oblika ruske vlade pomeni zmago za delavsko in vojaško stranko. V ministrstvu imajo šest članov in zdi se mi, da so sedaj največja moč v Rusiji.

Današnji listi pišejo, da sta generala Brusilov in Gurko vrnili svoji resignaciji in da koalicijsko ministrstvo obvladuje situacijo. Toda po mojem mnenju se ne sme upati, da ho to ministrstvo ostalo stalno. Elementi so si preveč nasprotni, da bi bilo mogoče skupno delovati.

Gotovo je, da bo prišlo do spora. Ker ima zdaj ta svet vso moč, bo stavl vedno večje in večje zahteve. Vlada bo prisiljena popustiti. Delavski in vojaški svet smatram za rusko vlado.

Kaj pomeni ta vlada, tega ne more nikdo povedati. Njegova namera ni skleniti separatan mir, ampak doseči splošen mir s pomočjo radikalnih elementov v posameznih državah. Prepričani so, da bo njih klie: "Ne aneksije, ne odškodnine", podžgal socialiste v drugih državah in bodo ta klie sprejeli za svojo devizo, ter bodo na ta način prišli do moči, kakor so ruski. To so sanje in nikdo ne ve, kje bo pristala Rusija in za vezniki.

Profesor Šatski ne vidi situacije v tako črni luči in ima upanje, da se bo izvršilo vse boljše, ker je M. Tereščenko postal ministev zunanjih zadev.

M. Tereščenko, — pravi Šatski, — je intimen prijatelj M. Rodzianka, predsednika dume, ki je obenem predsednik rusko-angleške družbe, katere sem jaz tajnik. Ko sem bil pred kratkim v Rusiji in smo hoteli imeti podpredsednika, je Rodzianko predlagal Tereščenko, ker simpatizira z Anglijo. Videli smo, da je Tereščenko zelo navdušen za rusko-angleško zvezo, in je rad sprejel podpredsedniško mesto. On je član ustavne demokratične stranke in ne socialist, kakor je bilo napušno poročano in prepričan sem da bo storil vse v svoji moči, da ostane zveza med Rusijo in Anglijo neprepetana.

Profesor Šatski pravi, da bo M. Tereščenko velika opora ruske vojne stranke.

Kronane glave v "businessu".

Poroča se, da je doseglo veliko kronanih glav v Evropi znatne uspehe v "businessu" in v dokaz temu navajajo naslednje vzglede:

Španski kralj je lastnik velike tvornice za motorje in kolesa v bližini Madrida.

Nemški cesar "rona" kavarno v Potsdamu, v neposredni bližini svojega gradu. On je tudi delničar velike pivovarne v Hanoverju.

Edini lastnik pa je velike in evetoče porcelanske tvornice v Cadinem, ki mu prinaša po 9 odstotkov obresti na \$500.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAIL ROVANSKI, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLEE, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 643 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NAZORNIKI:

JOHN GOUER, Box 105, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VARGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELO, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

KRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yds, Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOČEVAR, Box 886, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tošbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne boče odzivali.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

"Plemeniti Skenderbeg, ta ro-
ni vene je od svetega groba",
je nadaljevala Iduna; "nosi ga
v spomin na našega Odrašenika,
ki je umrl za naše grehe."

Skenderbeg je iztegnil svojo
roko in se dotaknil njene nežne
roke, ko je prijel rozi venec;
pritiskal ga je na svoje ustnice in
si ga obesil okoli vratu.

"Veliki Hunyadi", je rekel gr-
ški knez, "onstran gora moram
biti, predno zasije dan. Dovolj
mi, da te prosim, da bi jutri čuli,
da se kristjani umikajo."

"Naj bo tako", je rekel Oger
po kratkem premisleku, "in ju-
trašnje solnce naj prinese kršćan-
stvu lepših dni!"

S temi besedami se je komčal
kratki ter izvanredni obisk Šken-
derberga - pri kršćanskem povelj-
niku in poslovala sta se.

(Dalje prihodnjih).

Belgijski zrakoplovci.

Delo belgijskih zrakoplovcov v
začetku vojne je bilo mnogo več-
je važnosti, kot pa še je pore-
čalo po listih. Kakor so belgijske
zasluge v obrambi Belgije v pr-
vih mesecih vojne, ravno tako so
velikega pomena operacije belgijs-
skih letalcev.

Se predno se je napravila za-
vezniška fronta in so prišli Bel-
gijci na levo zavezniško krilo, so
že zrakoplovni oddelki opravljali
poizvedovalno službo.

Bili so udeleženi pri obrambi
Liege. Namur, Antwerp, Yser in
Ypres. Vršili so poizvedovalno
službo na razdaljo 200 milj in so
pazili na nemški pohod proti Mar-
ni. Belgijski letalci so poročali
zaveznikom o nemških četah, ki so
se bližale Yseru in Calais.

Ves čas oblegovanih bojev ob
yserski fronti so bili belgijski le-
talski stražarji artilerije, tako da so
zavezniki z velikim uspehom od-
govarjali na bombardiranje nem-
skih težkih topov.

Belgijci so se vdeležili vseh za-
vezniških poletov in so bombardir-
ali nemške predmete za fronto.
Zlasti so se odlikovali v nočnih
poletih. Le malo poročil je prišlo
v javnost o delovanju belgijskih
zrakoplovcov. Nek poročevalec
Associated Press je izvedel za ne-
katere podatke, ki najbrže še ni-
so bili objavljeni.

Belgijski zrakoplov, katerega je
vodil poročnik Jenatzy v sprem-
stvu opazovalca poročnika Rolin-
a, je poletel nad nemško črto.
Rolin je gledal, kje bi našel kake-
ga svojega tovariša v zraku. V
mesečnem svitu pa je zagledal
pred seboj letalo, katero je spo-
znal za nemško. Temu je sledilo
drugo in tretje sovražno letalo.

— To so Nemci, — je rekel Je-
natzyju, — morava jim slediti.

Belgijski zrakoplov se je obr-
nil in odletel je za nemškimi, do-
kter niso prišli nad nemško zra-
koplovno postajo v Ghistelles. —
Nemška letala so se pričela spu-
ščati proti zemlji v velikih spir-
alah. Jenatzy in Rolin sta jim sle-
dila. Nemški piloti so dajali z
električnimi svetilkami znamenja
in iz postaje so jim odgovarjali.
Nato so razsvetlili celo postajo.
Videlo se je vse: šotori, pristajni
prostor, reflektorji itd.

Eno nemško letalo pa je prista-
lo in luči so ugasnile. Prižgali so
jih zopet, da se je spustil na tla
drugi zrakoplov, nakar so zopet
ugasnili ter jih še enkrat prižga-
li, da je moglo pristati tretje le-
talo.

Ko so pristali vsi trije nemški
letalci, sta belgijska letalca ri-
skirala poskus.

Rolin je posnemal Nemce in je
dajal znamenja z električno sve-
tilko. Spodaj so se prikazale luči.
Pod seboj sta videla pomagalec
in vojake, ki so hoteli pomagati
letalu, da pristane. Spustila sta se
popolnoma v žarečo luč, ki je bila
po mnenju Nemcev pripravljena
za nemška letala. Poletela sta na-
ravnost nad šotori in sta vrgla na
nje štiri bombe, ki sta jih imeli
pri sebi.

Nastale so štiri grozne eksplo-
zije, ki so njuno letalo zazibale
kot morski valovi lahko ladjo...
Vzdignil se je velik bel dim, pod
katerega varstvom sta Belgijci
namerila strojne puške na zbe-
ga nemške vojake in mehanike.
nakar sta odletela proti svoji bo-
jni črti.

Luči v zrakoplovni postaji so
pogasili in s topovi iskali po zra-
ku sovražno letalo, ki pa je bilo
že daleč proč in letalca sta se za-
dovoljno smejala.

**REKIMO SLOVENSKI NAROD
LAJOTNI**

Sporazum na Irskem.

Z odločnim zavrnjenjem načrta
ministrskega predsednika Lloyd
George-a, da se reši irsko vpraša-
nje province Ulster, s čemur bi se
izločilo iz samouprave celih šest o-
krajev, so irski nacionalisti v an-
gleškem parlamentu uspešno usta-
vili vsa prizadevanja vlade, da bi
se doseglo kompromis.

Pristaši Ulster stranke bi bili
brez dvoma sprejeli te pogoje. Na-
cionalistom pa ni bila ponudba
takošnje uvedbe samouprave po
celi Irski, izvzemši onih šest okra-
jev, dosti vabljiva, da bi omebili
in popustili stališče, ki so ga dose-
daj tako trdno zastopali.

Vse kaže, da ni namen vlade še
nadalje tirati in pospeševati stvar
in to kljub očitnemu dejstvu
da se hoče angleška vlada iznebiti
in oprostiti irskega problema, Po-
sredovalni napor ministrskega
predsednika so imeli znake, ki so
kazali nacionalistom jasno upliv
ki so ga imeli na vlado pristasi
lorda Carsona. Z izključitvijo Ul-
ster-okrajev bi se bilo rešilo vpra-
šanje irske samouprave že leta
1914, pred pričetkom sedanje voj-
ne in s privoljenjem sir Edward
Carsona ter oboroženih ustašev
ki so ga podpirali. V zadnjih treh
letih pa je hodila vlada v tem o-
ziru po rakovi poti.

Preostaja le še na alternativa
— namreč sklicanje konvencije Ir-
ceev vseh strank z namenom, proiz-
vesti načrt za irsko samoupravo. —
Temu predlogu ministrskega pred-
sednika daje John Redmond, vo-
dja irskih nacionalistov, le pogoj-
no odobrenje. On stavi kot pogoj
da bi ta konvencija obsegala v pol-
nem zastopnike Irceev vseh verskih
izpovedanj, interesov in strank —
in da naj se jo skliče takoj.

V svojem bistvu bi pomenilo to
zborovanje nacionalistov, Ulster-
ceev, Sin Feiner-jev in zastopnikov
še ostalih strank. Za tako narodno
reprezentativno skupščino, ustvar-
jeno z namenom da se doseže od
Irceev samih končno rešitev njih
sporov, pa vlada kaj malo navdu-
šenja pri voditeljih Ulsterceev.

V končnem naj bi nudila irska
konvencija, če se jo skliče, dokaz
uspešnosti Irceev kot celote
za samoupravo. Če more ta kon-
vencija ustvariti sistem domače vla-
de, ki bo našel podporo vseh Irceev
bo angleška vlada naravnost pri-
siljena sprejeti tako odredbo. Če
bi se pa konvenciji ne posrečilo
priti do sporazuma, bi dobili so-
vražniki Irceev v roke tehten ugo-
vor proti težnjam nacionalistov.

Vprašanje irske samouprave je
postalo sedaj vprašanje: — Ali
morejo priti Ircei do sporazuma?

Sabat v Jeruzalemu.

Ponavadi se pravi, da se prazni-
je v Jeruzalemu vsaki teden tri
sabate, mohamedanskega v petek,
židovskega v soboto in kršćanskega
v nedeljo.

"Sunday at Home" pa pravi, da
se petka, dneva molitev mohame-
danev, ne praznuje javno, ker
gredo muslimani na delo zjutraj in
tudi popoldne. V soboto preneha-
jo voziti kočije, ki se nahajajo po-
večini v rokah Židov. Izginejo tu-
di menjalci denarja in tudi nižji
delavci kot strežniki, snailci čev-
ljev ki hodijo takrat po cestah v
prazničnih oblekah. Veliko število
prodnjalen je zaprtih in vsled te-
ga se židovski sabat skoro prav ta-
ko javno opazi kot kršćansko ne-
deljo, ko sredo kristjani v cerkve
in popoldne na deželo izven mest-
nih zidov.

Zapadno bojišče.

Pariz, Francija, 18. maja. — V
okraju Chemin-de-Dames je so-
vražnik nameril ogenj na Califor-
nia planoto. Bombardiranje je bi-
lo zelo hudo. Odbili smo z bomba-
mi mnogo napadov na severo-
vzhodni strani planote. Obdržali
smo vse naše postojanke.

Ponoči je bila v Champagne ar-
tilerija zelo živahna, posebno ob
gorah Carnillet in Haut. Vzhod-
no od Auberville smo odbili sovra-
žni napad.

V Lotaringiji je oddelek naših
čet vdrl v sovražne postojanke pri
Petoncourt in je porušil utrdbe.
Drugod je bila noč primeroma
mirna.

Nočno poročilo:
Dan je bil miren. Ne poroča se o
nikakih infanterijskih bojih: po-
roča pa se o posameznem bombar-
diranju na celi fronti.

ŽELODCNE BOLEZNI

okorela jetra, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmati-
zem, katar, naduha in funkcionalne bolezni srca
se lahko uspešno zdravijo privatno na domu in z
majhnimi stroški.

Želimo tudi, da se seznanite z našim vspešnim
načinom zdravljenja na domu takih bolezni kakor so
sifilis, nečista kri, kožne bolezni, kapavica, živčna
slabost, moška nemoč, semenotok, slabost možga-
nov, kongestivna striktura, bolezni na mehurju in
ledvicah in razne druge bolezni na spolno-urinar-
nih organih na katerih mnogi moški toliko trpijo.

**Zdravniška knjižica, katere šteje
96 strani, zaslonj.**

Pišite še danes po to knjižico in u njej boste našli enostavna
fakta v razumljivem, materinskem jeziku. Ta knjižica je zaloga
znanosti in vsebuje informacije in navete, ki bi jih morali znati
vsak moški in vsaka ženska; posebno pa so ti podatki koristni
tistim, ki mislijo na ženitev. Ako torej želite znati, kako bi do-
bili nazaj svoje staro zdravje in moč, pišite takoj po to brezplačno
knjižico in zvedeli boste, kaj je potrebno glede te ali one bolezni.
Ne pošiljate denarja! — pošljite samo vaše ime in naslov na
spodnjem kuponu. Ne trošite denarja za kakšno ničevna
sredstva, temveč čitajte to knjižico, katere je kavižipot k zdravju, in črpajte iz
nje pravocane navete in podatke. Pri tem lahko zveste, na čem vi trpite
in kako se more vaša teškoča obvladati.

Kupon za brezplačno knjižico.

Zapišite vaše popolno ime in naslov, izrežite in pošljite nam še danes.
Plačate potrebno poštnino, da dobimo pismo o pravem času.

Dr. J. RUSSELL PRICE CO.,

1100 Madison & Clifton Sts., Chicago, Ill.

Gospodje: Prosim, pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma
zastonj in poštne prosto.

Ime in priimek

Štev. in ulica ali Box

Mesto

Država

Rad bi izvedel za naslov svoje se-
strične MARIJE SELLER, o-
možene ZIMMERMAN. Pred
10. meseci je bila v Cincinnati,
Ohio, in zdaj je baje nekje v
Kentucky. Prosim, pošljite mi
jake, če kdo ve za njen naslov,
da ga mi naznani, ali naj se sa-
ma oglasi, ker poročati ji imam
nekaj važnega. — A. Seller,
1501 Main St., Reading, Ohio.
(21-23-5)

DELO V PEKARNI.

Kateroga veseli pekarsko delo,
poglej se pa nauči tudi razna pe-
civa, naj se oglasi: Plača po do-
govoru za dnevno delo. Oglasi
naj se na:
5329 Butler St., Pittsburgh, Pa.
(18-21-5)

STAROKRAJSKA

HARMONIKA!

\$75.00 vredne, še popolnoma
nove 4vrstne harmonike s 14 bas-
izdelane pri Francu Fux v Judo-
bach na Štajerskem, prodam,
ker imam dvojce, za svoto \$35.00.
Pišite na:
Matevž Omota,
1115 N. Center St., Joliet, Ill.
(18-21-5)

Rad bi izvedel za naslov svojega
prijatelja ANTONA TOMŠIČ,
podomače Bolusov iz Knežaka
pri St. Petru na Notranjskem.
Prosim, če kdo ve za njegov na-
slov, da ga mi javi, ali naj se
pa sam oglasi. — Frank Krulc,
Box 521, Verona, Pa.
(18-21-5)

Dr. LORENZ,

Jaz sem edini slovenski govo-
reči specialist moških bolezni v
Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do
popoldne do 8. ure zvečer. V pet-
kih od 9. dopoldne do 2. popol-
Nedeljo od 10. dop. do 2. popol.
DR. LORENZ,
Specialist moških bolezni,
644 Penn Ave. II. nadst. na ulico,
Pittsburgh, Pa.

Vstaja Škenderbegova.

— ZGODOVINSKA POVEST. —

Angleški pisatelj Benjamin Disraeli
Earl of Beaconsfield.

Vstopila sta v nizko, precej ve-
liko sobo. Stene so bile pokrite s
kožami. Po sobi je korakal mo-
srednje starosti ter veličastne zu-
nanjosti, zavil v plašč iz fine ko-
žuhovine; bil je dolgih, rujavstih
las in s čepico iz rdečega za-
metu in hermelinovine na glavi,
ter je narekoval navodila oseb-
ki je klečala na tleh in pisala pri
svitli luči bronaste svetilke. Nje-
na svitloba se je razlivala po o-
brazu pisca, Škenderbeg je zagle-
dal krasno žensko.

Ko je Škenderbeg vstopil, se je
ozrla kvisku. Njene velike temne
oči so se vprle vanj. Njeni črni
lasje so se valili v mnogobrojnih
kodrih po ramah in na vsaki strani
obrazu ter so bili prepleteni z
vrvicami, na katerih so bili nau-
zani veliki biseri. Široka čepica
iz bele lisčine je pokrivala njeno
še bolj belo čelo. Njen obraz je
bil droban, toda izrazit, in nežna
rdečica je zalivala njena lepa li-
ca. Ko je Škenderbeg vstopil, se
je ozrla kvisku bolj radovedna
nego v zadregi.

Hunyadi se vstavi in pozorno
motri svojega obiskovalca.

"Odkod prihajate?" vpraša o-
grski poveljnik.

"Iz turškega tabora", se je gla-
sil odgovor.

"Kot odpisane ali begunec?"

"Niti eno, niti drugo."

"Kaj pa potem?"

"Kot izpobojenec."

"Tvoje ime?"

"Gospod Hunyadi", je rekel

Škenderbeg, "ono je samo za tvo-
ja ušesa. Neoborožen sem in tudi
ako bi bilo drugače, bi se prvi vi-
tez kristjanov le malo bal. Po ro-
du in dostojanstvu sem enak te-
bi, in ako ne po slavi, mislim, da
vsaj po času. Moj čas je zelo dra-
gočen. Ostati moram tukaj komaj
toliko časa, da se moj konj od-
dahne. Odpusti svojega služab-
nika."

Hunyadi je tako ostro pogledal
svojega obiskovalca, da bi pri-
pravil v zadreg vsakega druge-
ga človeka; Škenderbeg pa je mi-
rno in brez strahu pronesel nje-
gov pogled.

"Pojdi, Stanislav", je rekel
vojvoda-svojemu častniku. "Ta
gospica, gospod", je nadaljeval
poveljnik, "je moja hči, pred ka-
tero nimam nobenih skrivnosti."

Ko je častnik odšel, se je Šken-
derbeg globoko priklonil.

"Sedaj pa", je rekel Hunyadi,
"k stvari. Kaj hočeš?"

"Jaz sem grški knez in prisi-
ljen zaveznik mojemov. Z eno
besedo, moj namen je, dogovoriti

se o načrtu, po katerem bi ti do-
segel zmago, jaz pa svobodo."

"S kom imam tedaj čast govo-
riti?" vpraša Hunyadi.

"Moje ime, veliki Hunyadi, ti
morebiti ni popolnoma neznano;
pravijo mi Škenderbeg."

"Kaj, desna roka Amuratova,
premagalec Karamanije, evet tur-
ških vitezov? Ali imam v resnici
tega vojaka pred seboj, ki mu ni
enakega?" vzklikne Hunyadi, po-
da svojemu gostu roko, odpaše
svoj meč in ga poda knezu. —
"Iduna", je nadaljeval Hunyadi
svoji hčeri, "sedaj vidiš Škender-
bega."

"Veliko je moje veselje", je
odgovorila Iduna; "ako prav ra-
zumeš, smemo prištevati knega
Škenderbega med boritelje za
križ."

Škenderbeg je vzel svoj zlati
križec in ga poljubil pred njo.

"Ta križ je bil moj tovariš in
tolažnik dolgo vrsto let, gospi-
ca", je rekel Škenderbeg. "Moja
žalostna zgodovina ti je morda
znana, Hunyadi. Moj dozdnevni
gospodar ni do sedaj zahteval od
mene, da bi vzdignil svoj meč
proti svojim kršćanskim bratom.
Sedaj pa to zahteva in to me je
napotilo, da sem nastopil pot, ki
sem jo že dolgo premišljeval. Ka-
rambeg, kateremu je znana tvoja
zadrega, te napade v onem tre-
nutku, ko se začneš umikati. Jaz
bom poveljeval njegovo levo kri-
lo. Kljub njegovi premoči in bol-
jši poziciji se postavi v bojni red
in pogumno počakaj njegovega
napada. V primerem trenutku
odpeljem jaz svoje čete in pohi-
tim s svojimi Epirci v svojo do-
movino in takoj razvijem zastavo
neodvisnosti. Drzen korak je to,
toda s pogumnimi je sreča. Poma-
gati moramo drug drugemu. Za-
man je, ako sam začnem boj, ki
zahteva v najugodnejših okoliš-
nah največjega poguma, predvi-
dnosti ter vstrajnosti. Ako pa da-
sta ti ter kralj Ladislav opravila
Amuratovim vojskam v Bolgariji,
nisem brez upanja na končni
uspeh, posebno ker me navduš-
jejo in vzpodbujajo največje ko-
risti človeštva in se borim v
istem času za svojega Boga, za
svojo domovino in za svojo zako-
nito krono."

"Hrabri knez, jaz te zagotav-
ljam svoje zvestobe", je rekel
Hunyadi, stopil naprej in ga pri-
jel za roko; "in dokler bosta ži-
vela Hunyadi in Škenderbeg, ne
bosta odnehala, dokler nista do-
segla svojega namena."

"To je svečana zveza", je re-
kel Škenderbeg, "bolj sveta, ka-
kor bi bila, ako bi jo napisali vsi
učenjaki sveta. — Gospica Iduna,
moli za naju!"

"Jaz vedno molim za kršćan-
ske boritelje", je odgovorila Hu-
nyadijeva hči. In vstala je in si
roki plašč, v katerega je bila za-
vita, je padel z nje.

SLOVENSKO

podp. društvo

sveto Barbaru

ZA JEDINJENJE DRŽAV SEVERNE AMERIKE

Sedeš: FOREST CITY, PA.

Inštitucija: 21. januarja 1917 v državi Pennsylvania

GLAVNI UREDNIKI:

Vrednik: F. S. TAUCHER, 674 Ashby Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENG, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVICH, box 647, Forest City, Pa.
Pomoćni tajnik: AUGUST GOSTIŠA, box 810, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomoćni blagajnik: ANT. HOCHSTADT, RFD. No. 2, box 111, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 96, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 63, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROSCH, 888 E. 15th St., Cleveland, Ohio.

POMOĆNI ODBOR:

Predsednik pomoć. odbora: MARTIN OBRZAN, box 72, E. Mineral, Kan.
1. pomoćnik: FRANK TROPEČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. pomoćnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHNE, 643 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradne glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Osnovna društva, oskroma njih uradniki so naprošeni poljuditi vsa de-
pise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugače. Denar naj se pa po-
bija edino potom potnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, ali-
kor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovich, Farmers
& Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika
kake pomanjkljivosti, naj to besedoma naslanijo uradu glav. tajnika, da
se namore napako popraviti.

Moja duša vasuje.

Fr. S. Finžgar.

Včeraj sem bil na Turjaku.

Ko sem se vračal skozi prime-
roma majhna vrata, ki vodijo sko-
zi orjaško zidovje na dvorišče, —
sem postal pod mogočno večsto-
letno lipo. Vse je bilo mirno in
tiho.

Le od neke evetne grede se je
slišalo rahlo škrtanje vrtnarjeve
lopate. Nad mano je lila dehta-
la in v njenih vrhovih je monoto-
no šumelo. Vse živo je bilo čebel
na lipovem evetju.

Naslonil sem se na ograjo in
gledal v mogočna dva stolpa na
vzgojnih grad. Visoko izpod stre-
he zevajo slepa okna, mrtve nek-
danje streljane, skozi katere so
gledala nekoč žrela topov. Zelena
sta se mi kakor mogočna vojsko-
vošja — a vsa siva, omagana in
— oslepele.

Spomnil sem se Belizarja...
Čistvedna, junaška, viteška
sta bila pred stoletji — danes ni
sta več moderna, danes sta star-
ca, ki ju novi rod le še trpi, a ju
ne čista, ne ljubi... Tako iz rado-
vednosti ju še pogleda ta ali oni
kakor pogledamo v muzeju — vi-
težki, jekleni oklop in šlem z ve-
likimi gvozdinami očmi, v katerih
sije tema tam, odkoder so nekdanj
žarele ognjene oči, hrepeneče po
boju in po krvi.

Zamislil sem se v ta dva stol-
pa, in lila nad mano je šumela
romantične zgodbe davnih dni...

Zapeketala sta kopita. Mogo-
čni, visoki konji, vsi penasti in
znojni so sicer trudni, a ponos-
nih korakov stopali pred grad.
Kladivo je udarilo na železne
dveri, sluge so prihajali od vseh
kotov, prijemali so se prisrčno za
brzo in podžigali strešne, iz ka-
terih so izmikali trudni vitezi na
noge.

Orjaške so bile njih postave na
konjih in ko so šli skozi vrata, so
hodili s težko nogo, velike ostrge
so zvenčale, dolgi meči, skrhani
ob sovražnikovih kosteh, so bren-
ketali po kamenitih tlaku.

Grajka gospa, za njo plemen-
tastice in gospodične, so jim hite-
le nasproti. Dolga krila so šume-
la čez dvorišče...

In prišla je gospa k prvemu
junaku in se je oklenila njegove-
ga oklepa. Temne lise so bile na
njem — pobrizen je bil s krvjo
ki je potemnela in se prisrčila na
jeklo. Pa ni — vztrepetala. Nje-
ne mehke roke so se ovile krog je-
klo kakor mladi bršlinov brst
mogočnega hrasta, in radosti tre-
petajoče ustnice so poljubile to
mrzlo, krvavo železo...

Ljubila je in spoštovala moža
ki se je vračal, doživši veliko —
delo...

Pohitel sem po napetem strn-
cu. Na cesti sem zajezdil svojo
kobilico.

Ob levi žameci potok na obeh
straneh zaraščeni gozdi. Mracne
sence so ležale po cesti. Sonce se
je skrilo za goro. Le na vrhu gore
je akrla za goro. Le na vrhu gore

se je rumenilo bukovno listje v
večernih žarkih.

Samota — — —

Nobenega voza, nobenega člo-
veka. Glas podkev se je daleč
razlegel. Meni se je pa zdelo, da
nad mano šumi lila čedno ro-
mantične zgodbe, pozabil sem se-
danost, čudno navdušenje je
preplulo moje srce, napel sem po-
vodec, strastno stisnil konjica
da je nejevoljen zahrkal in stre-
sel z grivo pa se spustil v najhi-
trejši dir.

Plaval sem čez sence, drevesa
so bežala mimo mene. Čul sem
zvenek orožja, povodec sem stis-
kal kot bi držal za ročnik sab-
lje — živl sem nekje daleč —
v predstoletnih časih — — —
v dobi velikih dejanj in mogočnih
pokretov...

Danes sem truden.
Davno se nisem bil na sedlu in
strašni dir mi je utrudil vse mi-
šice, da sem čisto razbit. Kadar
grem, se nerodno gugljam.

Med svojimi nagelji — to ev-
tje imam najrajši — sem mislil
šetati v jutro, ko je vzduh tak
svež, ko so vsi evetni listi, vse bil-
ke pripojene v kopol — ro-
se, ko je vse tko vlažno, radostno-
solzivo krog mene, kakor bi bo-
žica Najada dvigala lepo glavo z
mokrimi razpuščenimi tasmu z
rozinega tolmuna.

Hotel sem se izprehoditi. Ni bi-
lo mogoče, tako so me bolele mi-
šice. Zato sem se skril v ulnjak
sedel k mizici in mislil, kaj bi —
započel.

Vonj medu se je točil po revni
kolibi, v — — — — — šumelo in bu-
čalo, iz žrelav so najprejnejše de-
lavke že krepko letale na pašo.

Skozi lino sem videl vejo ja-
blane, na kateri se je skrivalo za
listjem nekaj drobnih jabolč. Na
licih so imela jabolčka rdeče li-
se. Skozi veje jablane se je vide-
lo drugo drevje, ki je v mirnem
koprnjenju poživalo rosne krista-
le in voščilo jasnemu solncu dobre
jutro.

Ta o'olice, mir, šumljanje čebel
in balzamični vonj — vse to učni,
da ne vidiš v kolibi živih
desk, da se ne zmeniš za pajčev-
no nad glavo v kotu pod stropom.
Tu je zame kotiček, ki ni na pro-
daj nikomur. Le pridite v moj ti-
hi tuskulum, vse vam odstopim
čisto vse: otomane, da vsmivete
po kosilu, težko hrastovo mizo v
zasečeni sobi, da se nakvartate
ljudski ob nji, vrt in senčnice, uti-
co na hribcu, bele stezice v go-
stihi senah — vse vam prepustim,
samo ulnjaka — ne...

Tako tesen je, nemoderen, ne-
koliko se visi, bogve, kateri pred-
nik ga je postavil, leseni plohi v
pričljivi so črvi — morda bi se
vam zdelo celo neugodno v tej —
bajti, ker ste vajeni velikih
mestnih oken, parketa, udobnih
pisalnih miz, lepih, moderno po-
pleskanih sten, na njih velikih po-
dob v težkih zlatih okvirih — da
neugodno bi vam bilo in pripog-
nili bi se pri nizkih vratih, po-
gledali na to čudno zmes na mizi
kjer leže razmetani časniki, lepo-

slovni in politični, romani raznih
modernikov, filozofija, estetika
pa moj — brevir, na koncu mize
pod lino sloni ob velikem mehur-
ju tobaka zvesta tovarišica v ul-
njaku — prava, pristna češka —
gripsovka — to bi pogledali s
priklonjenim hrbtom skozi nizka
vrata in bi se nejevoljni obrnili
in skoro s studom rekli:
— Ta kaos! — — —

Oblaki dima so se vlekli počasi
skozi lino in izginjali.

Slonel sem v kotu in gledal
beletistično zmes na mizi. Can-
karjev "Živeti" je dišal po vzdu-
duh bezine, kjer se kvarta in
kadi in vino poliva.

Meskov "Zvonovi" so plakali
kakor njegovo otočno srce. Go-
vekarjeva "Marjanica" je skoči-
la kakor mačka (!) k oknu. —
Zofkina "Nada" modro močuje
pa bo bržkone zamodrovala...

Doljanov junak dr. Vever pri-
mizi omabno in se zgrudi na tla
od suhe boleti. Vrehličky v "Ve-
dri noči" hodi po dolgi cesti, pa
ne ve pravzaprav s kom in koliko
jih je in kdaj je hodil — Marcel
Prevost popisuje čisto nepotrebn
pariške zakonske bonvivante, mo-
jo "Moro" drži železni kremp-
ljak za dušo — — — vmes pa gr-
mi mogočno, kakor s Sinaja, 70
psalm...

Kakšen svet v moji ulnjakovi
kolibi! Kaos, bohu-vabohu — la
birint...

In to meni ugaja. To je tako
velikanski svet, ne svet, to je —
morje brez dna, kamor se potap-
lja moja duša v zlata vrednih
mirnih urah, potaplja se z vso
energijo — pa se vrača težko di-
hajoča na površje — dna pa ni
dosegla — in ga ne bo...

Brezdanje je to morje — — —

Danes me je obšlo neko čudno
čuvstvo. Večkrat me je že oble-
tavalo kakor večja, pa sem se ga
otresel.

Danes se ga ne morem. V prste
mi sili in ven na papir. Morem
je zapisati: če ugleda bel dan
ne vem...

Uredniki so čudni možje, svoje
glave imajo in celo pravice, pa —
skarje in debelo pero, namočeno
v črno tinto.

Bodi, zapisem, kar čutim!

Tako mi je pri sren, kakor člo-
veku, ki plava čez široko jezero
pa se sredi ustavi in jaha vodo
ter počiva. Pod njim ni tal, —
krogmrog pa široka gladina z
majhnimi valovi. T — — — — — je
nekoliko — in nehotne se ga loti
strah, čuden, obupen strah in vsi-
li se mu vprašanje, da li bom —
priplaval na suho?...

Lotil se me je neki čuden, ču-
den strah sredi naše — beletis-
tike. Morda je vzrok večerajšnja
ježa, romantika v fantaziji, o-
krepčene mišice, ozdraveli živci
ki sovražijo melanholijo...

Morda: ne vem — — —
Zdi se mi danes vse, kar je pred
menoj, kar sem pred kratkim bral
našega — nič, prazen nič, — ali
kvečjemu laški drobiž, katerega
imaš poln žep, pa še kosila ne pla-
šaš z njim.

Kje je vzrok, da smo tako mo-
dernodrobitisti, da lahko naj-
boljšo črtico vsakega pisatelja iz-
beremo in bomo približno vedeli
in slutili vse drugo...

Čas! — — —

Žal, prežal, človek je vedno od-
svit razmer!

Pojdi v družbo, pojdi na as-
altrove tlake, glej kako hodi —
družba... Brezlično, po prstih
ziblje se sanjavo: vsa obleka —
sanja, misli — sanja, življenje —
sanja...

To je svetovni ples, moderni
ples v veliki, gladko parketovani
divorani z električno lučjo, umet-
nim vonjem, ki vsvina, omami-
lja... Godba igra s surdinami —
puri se vrte, pa kako rahlo, samo
po prstih, na tretjini podplata sa-
mo, rahla godba — a nič ropota,
nič udarcev, nič stopinj — vse se
vrti sanjavo, po zraku nekako...
to je svet, to je družba — — —
Moči, moči — — — — — sila, velike
volje in velikih idej in železne ro-
ke je treba, ki bi vrgla med nas
"veliki tekst", da bi zatrepetal
kakor vrabci, ki pridri med nje
sokol in z dvorišča pobere kokoš.

In Cankar je bil mož, ki je obe-
tal "veliki tekst", in ga skoro
započel — pa se vrača spet in
spet v dvorano, kjer — pleše po
prstih na godala pritažena s sur-
dinami. In mož je predrzen do-
volj — to mi najbolj ugaja —
predrecen tako, da udari včasih s
kvedrom ob tla, da prime luno
in jo vrže kot knof od jernih
bleščajočih dišnikov, da pada pred
božjo kuharico na orjaške terlike mizi, hrepeneče po orja-

zaveni kot stara evancigarea...
Samoglav je, da bi se ne bal vra-
ga samega in če bi prišel k nje-
mu, bi ga otvezal za roge in pri-
vezal k pultu, da bi mu pipo tla-
čil in cigarete prizigal...

Žal — prežal — človek je od-

svit razmer!
Pa so ljudje, ki trdijo, da je ta
ali oni individualen... Kaj se!...
Individuum je vsak, individualen
je pa tisti, ki tega ali onega iz
svoje okolice prime za ušesa in
ga pelje k pultu, da ga popiše
glasno pove svojo misel — in pa
la ima mesto rovnice vsaj napol
dostojno pero.

To je vse!
Če pa srečamo zgodovinskega
junaka, moža velikih del, če pri-
de po čisti junačno-stasita mogo-
čna ideja, ustrašimo se, ognemo
se in — ležemo za grm v senoe-
ter prisluškujemo omledno vzdi-
hanje židane institutke, ali — pa
eremo pod okno mladice, ki pod
milim Bogom še ni naredil dru-
gega nego očetu skrbi in nekaj
dolga — pa se mu čudimo in po-
slušamo njegovo jezo ob blede me-
sečini, ko steza roke proti mese-
cu in ga hoče oklofutati, ker se
mu reži v lice, njemu zadjubljen-
cu, ki bi rad na srebrno nitko
nanizal zlate zvezde z neba, da
bi naredil diadem za svojo zla-
tokrilo ljubico.

Drobiž, drobiž — smeti — to ni
naš narod...

Poglej skozi lino v ulnjaku tje-
kaj na cesto!

Čuj, kako škriplje parizar. —
slišiš te stopinje težkih, mogo-
čnih konj, ki udarjajo ob tla, da se
iskri kremen. Ob vozi pa našega
naroda sin — z dolgim bičem v
roki!

Poglej to zdravje, to moč! Mi-
šica ob mišici kakor zid kiklopov
nič ne hodi po prstih, na ves pod-
plat stopa, obliče je ožgano. On
ni nervozen, ni melanholičen in
sentimentalen: njega nič ne raz-
burja — — —

O, da, ga že razburja, a tedaj
ne medli, ne pada na kolena, te-
daj on dela — — — železo bi zlomi-
la njegova moč — — —

Vsak dan jih srečavamo, pa
jih ne vidimo, bratje so, pa jih ne
poznamo, zastrujski statisti z...
velikomsko vsebino, pa jih neče-
mo analizirati...

Ali hočeš občudovati energijo
tisto jekleno — kljubovalno moč
katere ne zlomi nobena sila, dok-
ler ji smrt ne odreže glave. — ti-
sto odpornost in moč, katere v
modernej družbi ni, v družbi, —
kjer se kupi revolver radi odre-
čenega poljuba, kjer se iz strahu
pred udarcem voli kalni tolmuz!

Poglej na griču tam-le pod sv.
Ahačiem! Vidiš tisto-le bajto, ki
sedi ob bregu in se ti skoro bo-
jiš, da ne bi nate padla!

Par dni je, kar sem bil v nji.
Majhna, očrnela soba, tla so iz-
luknjana, vegasta, da bi si lahko
nogo izvil, če ne paziš; v kotu ži-
viva miza, nad njo dve podobni na
steko: sveti Janez in Jezusček z
bačkom, obe sta počeni, eni manj-
ka cel vogal in se vidi zadaj u-
mazan pergament papir.

Na levi, pri peči je iz slabo po-
skobljanhih desk zbito nekoliko ko-
rito. Postelja ni, pa je vendar —
ležišče, in na njem — osemdeset-
letna starica.

Kost in koža. Vse nagrbnjeno
in namrdano, po rokah, po licu
Kašelj jo nadleguje. Črni oblaki
muh jo obletavajo, suha roka ko-
maj ziblje lipovo vejico, da od-
ganja sitnice z lica.

Mesto veje bi ji dal slikar ko-
so — in dobil bi premijo za —
sliko smrti...

Toda nekaj bi moral izpustiti
nekaj ugovarja krepko smrti...

Oči — — —
Majhne precej globoko skrite
v suhih votlinah: cele kožnate
kape vise čez te votline, da se oči
vidijo kakor dve žareči punčici
v temnem brlogu.

In te oči — kaka življenska si-
la, kaka junaška moč seva v njih!
Osemdeset dolgih let bede in
trpljenja, let stradanja in preze-
banja — a ta leta ji niso upogni-
la duha. Telo so izsesala, izpila
kakor pajek svoj plen, a duša —
je ostala močna in orjaška, da
človek strmi in gleda, nazadnji
zganje človek — moderni človek
— z glavo in malomarno odide v
mekušni vrtnec, kjer se pleše
po prstih — obrise si čelo, da po-
zabi junakinja, ki ni branja —
vredna...

Ali nismo kruto krivični?

Nekdo me je poklical.

Službeni opravke. —

Prihujen izlesek iz ulnjaka.

Ko zaprem dvorca, se mi zadi.

da sem zaprl v to ozko celico ve-

božjo kuharico na orjaške terlike mizi, hrepeneče po orja-

škah idejah, ki zabuč, kakor op-

če se sprožijo s pravim ognjem

med ljudstvo.

Vem, da pojdem sam zopet v

vrtnice mehkih, sanjavih moder-

nikov in vrnivši se nazaj bom mor-

dal čital današnje misli, morda se

bom tudi kulpal — pa hkrati

skeptično vzdihnul:

"Video meliora probique, deter-

riora sequor."

PREPOČILO.

Rojakom po državi Pennsylvani-
ji naznanjamo, da jih bo obiskal
naš zastopnik

FRANK MEH.

ki je pooblaščen pobirati naročni-
no za "Glas Naroda".

Cenjenim rojakom ga toplo pri-
poročamo in prosimo, da mu gre-
do na roke.

Upravištvo Glas Naroda.

IŠČE SE MOŽE

za delati v sanjarni. Dobra pla-
ča, stalno dele.

C. Moensch Sons Company,
(13-4 v d) Gewanda, N. Y.

Ugodna prilika.

OGLEDITE SI FARM

V ST. HELENA, N. C.

St. Helena, N. C., leži v bližini
velikega mesta Wilmington, N.
C., in tu imamo še čez sto izčišče-
nih in razoranih farm. Zemlja je
izbrana najboljša in razdeljena v
farme po 10 in tudi več akrov.
Tukaj rodi vse, in sicer 8 mesecev
v letu. Podnebje je zdravo in pri-
jetno, ker nikdar ni prevroče in
ne premraz. Dobra pitna voda.

Od že preje označenih farm so
prodane št. 9, 11, 12, 19 in 44. Tu
zdolaj opišemo zopet par farm, ki
se niso prodane.

Farma št. 16. — Izvrstna mala
farma, obsegajoča 10 akrov fine
zemlje. Lepo barvana prikup-
ljiva hiša. Mala šupa. Na pri-
jaznem kraju ob glavni cesti, po-
leg postaje. Vsa zemlja je izčišče-
na in kakih osem akrov je izora-
nih, en del zasejan in to zemljo se
vsakemu lahko priporoči. Cena
\$1150, plača se \$287.50 takoj in
po \$172.50 na leto v petih letih.

Farma št. 19. — Ta farma ob-
sega 10 akrov, ima prostorno
hišo s štiri sobami, prijazno
pobarvano. Mala šupa, studenec
in mali vinograd. Leži ob glavni
cesti, blizu postaje, cerkve in šole.
7 1/2 akrov fino obdelanih in
ostalo je dobra zemlja, katero se
lahko še izorje, če potrebno. Na
to farmo se lahko takoj naselite.

Lepa prilika priti do dobre far-
me. Cena \$1150, plača se \$287.50
takoj in \$172.50 vsake leto v pe-
tih letih.

Farma št. 21. — Deset akrov
fine zemlje brez poslopij. Kupec
lahko rabi sosednje poslopje, do-
kder si ne zgradi svoje lastne hiše.
Ves material za zgradbo poceni.

Leži na severno stran železnice,
okrog 3/4 milje od postaje, cerkve
in ljudske šole. Vsa zemlja je iz-
čiščena in polovico izorane. Osta-
lo se takoj lahko izorje. Cena
\$500, plača se \$125 takoj in po
\$75 na leto v petih letih.

Farma št. 276. — Ta farma ob-
sega 11 akrov prav ob progi At-
lantic Coast Line železnice in je
blizu postaje. Vsa zemlja je izči-
ščena lesa. Sedanja cena je \$700,
toda nadaljuje se z delom in pri-
stelo se bo še stroške za razne na-
prave. Pogoji: eno četrtino na-
prej in ostane v letnih obrokih
v petih letih.

Enakih farm je na izbire in tu
di imamo mnogo zemlje za pašni-
ke, katero zemljo naseljeniki la-
ko rabijo, dokler ni prirejena za
razprodajo.

Vsa zemljišča so last Mr. Hugh
MacRae & Co. in na zemljiških je
Mr. L. N. Johnston superintendent,
kateri daje naseljenecem na-
svete in jim je v pomoč.

Družba nima kričavih agentov
in zato tudi ne kliče spekulantov,
za katere ni prostora v tem kra-
ju. Namen družbe je, da se vsak
sam prepriča in potem šele kupi.

Družba noče spekulantov, ampak
le pridne naseljenice, ki si hočejo
z delom ustanoviti svoj dom in ne
pa z mešetarijo. Take potrebuje-
mo, pa nobenih drugih, ker za
zadnje pri nas ni prostora.

Vsak prvi in tretji terek v me-
secu je znižana cena za vožnjo iz
Washingtona, D. C., do St. Hele-
na, N. C., in stane le \$11.10 za
tem in tja. V slučaju, da se odle-
čite za obisk na farma in želite
kake nadaljna pojasnila, nam pi-
šite in mi vam bomo dragovolje
pojasnili, kar boste želeli.

Vsak prvi in tretji terek v me-
secu je znižana cena za vožnjo iz
Washingtona, D. C., do St. Hele-
na, N. C., in stane le \$11.10 za
tem in tja. V slučaju, da se odle-
čite za obisk na farma in želite
kake nadaljna pojasnila, nam pi-
šite in mi vam bomo dragovolje
pojasnili, kar boste želeli.

Vsak prvi in tretji terek v me-
secu je znižana cena za vožnjo iz
Washingtona, D. C., do St. Hele-
na, N. C., in stane le \$11.10 za
tem in tja. V slučaju, da se odle-
čite za obisk na farma in želite
kake nadaljna pojasnila, nam pi-
šite in mi vam bomo dragovolje
pojasnili, kar boste želeli.

Vsak prvi in tretji terek v me-
secu je znižana cena za